

ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЗАУРОЧНОЇ РОБОТИ В КЛАСІ

*Петрашкевич Тетяна Романівна, вихователь,
керівник творчої групи вихователів,
спеціаліст I категорії*

Вікові та психологічні особливості школярів

Відомо, що кожен вік є якісно особливим етапом психічного розвитку та характеризується багатьма змінами, які у своїй сукупності складають своєрідність структури особливості дитини на тому чи іншому етапі її розвитку.

Середній етап охоплює учнів 7-9 класів і відноситься до молодого підліткового періоду. Цей період називається перехідним у фізичному, психічному, соціальному відношеннях. Цей період характеризується кількісними та якісними змінами в організмі підлітка. В підлітковому віці відбувається втрата дитячого статусу, хоча зберігаються нереалістичні уявлення про власні привілеї і статус дорослих. Тому відбуваються різкі фізичні зміни, мрії про ідеали, які починають уявлятися менш реальними, почуття самотності та прагнення швидше досягнути статусу дорослої людини. Криз на цьому етапі розвитку бувають, але вони є не неминучими.

Цей період у житті дитини може стати і часто стає важким у виховному відношенні, якщо дорослі, що стосуються підлітка, не обізнані з особливостями його розвитку, не зважають на них і продовжують виховувати його так, як виховували у молодшому шкільному віці, або ж навпаки. Ставлять до нього вимоги, як до дорослого.

Підлітки потребують великої уваги до себе. Труднощі у вихованні зникають, якщо вихователі розуміють зміни, які відбуваються у психологічному житті дітей цього віку, поважають ті нові тенденції, які в ньому народжуються і сприймають їх реалізацію, відповідно організовуючи різні види їх діяльності і взаємини і колективі, участь у громадському житті.

Головною особливістю такого віку є реалізація резервних можливостей особистості в колективі, виникнення у підлітків уявлень, що вони вже не діти, почуття дорослості, що проявляється в прагненні бути і вважатися дорослим. Це знаходить відображення у відносинах з дорослими, відношення «слухняності» вони прагнуть змінити на відношення «рівності», вони не сприймають пряму вимогу «сліпого» підкорення. У цьому віці починають

формуватися професіональні інтереси і диференційоване відношення до навчальних предметів - до «потрібних», «цікавих» та «непотрібних» та «неважливих».

Підлітковість - це вік соціалізації, вросування в світ людської культури та суспільних цінностей, вік індивідуалізації, відкриття та утвердження власного унікального і неповторного Я. Спираючись на властивості особистості школяра середнього ступеня

- необхідно враховувати об'єм роботи для кожного учня, визначати наближені строки виконання;

- слід враховувати сумісність дітей при виконанні якої-небудь спільної діяльності;

- бажано уникати нав'язування будь-якої діяльності, хай навіть такої, що здається вчителю цікавою і корисно., повністю виключати наказовий тон;

- варто давати дітям більше самостійності, довіряти їм;

- необхідно давати відповідну оцінку діяльності учнів, багаторазово обдумати способи і засоби заохочення і покарання щодо конкретного учня, пам'ятати про те, що діти дуже вразливі, гостро переживають невдачі;

- потрібно пам'ятати, що цей вік найбільш сприятливий для морального виховання;

- варто прислухатися до думок, інтересів і відносин дітей, використовувати їх у роботі;

- необхідно виключати з ужитку різкі судження як про самих дітей, їх вчинки, так і про їх пристрасті, про те, що їм важливо.

Знання психологічних особливостей учнів - необхідна умова успішного виконання вибору відповідних форм та методів позакласної роботи, визначення змісту цих форм, організації та проведення позакласного заходу, організації життєдіяльності школярів у позаурочний час.

Система позаурочної виховної діяльності санаторних шкіл

Настільною книгою для вихователів та класних керівників у роботі з дітьми є «Основні орієнтири виховання». Необхідно вважати пріоритетними напрямками виховної роботи виховання патріотизму, національної свідомості, формування фізично здорової та духовно багаті особистості, розвиток дитячо-юнацького туризму і краєзнавства, шанування сімейних цінностей, формування політичної культури, екологічної культури, розвиток індивідуальних здібностей, удосконалення соціальної активності вихованців. Всю діяльність педагога повинні спрямувати на виконання закону «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України, наказів ГУОН

Харківської ОДА від 26.02.109 року № 96 « Про затвердження Плану заходів щодо впровадження Концепції національно-патріотичного виховання молоді у навчальних закладах», виконання Програми «Пізнай свою країну» , «Про затвердження Плану заходів з учнівською і студентською молоддю з увічнення пам'яті про події Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр. та її учасників на 2011-2015 роки»

Позаурочна виховна діяльність складає органічну частину життя школи і являє собою систему організованих і цілеспрямованих занять, які допомагають дітям успішно вчитися, виробляють у них навички суспільної корисної праці, свідому дисципліну, колективізм, сприяють моральному, розумовому, фізичному вихованню школярів, задовольняють їхні культурні запити і спрямовують активність у русло корисної праці. Головним завданням позаурочної діяльності є поглиблення загальнонаукових та спеціальних знань, розвиток світогляду учнів, виявлення різноманітних творчих здібностей і сприяння їх усебічному розвитку, виховання у вихованців самостійності та ініціативи, вироблення навичок самоосвіти, підготовка до майбутньої практичної діяльності.

Засвоєні під час проведення позаурочних заходів знання, вміння і навички є органічною частиною всебічного розвитку особистості, формування якої може бути забезпечене тільки системою діяльності вихованців, широко розгалуженої за різними видами напрямками. Школа забезпечує вихованцю широкий вибір занять в гуртках, секціях під керівництвом кваліфікованих спеціалістів. Ефективність позаурочної виховної діяльності забезпечується також раціональним використанням навчального та позаурочного часу як учнів, так і педагогів, самодіяльністю, ініціативністю, активністю вихованців, удосконаленням форм і методів роботи в позаурочний час, навчанням школярів наукової організації праці. Зміна видів діяльності, організаційних форм, переходи від обов'язкових групових до індивідуальних, вільно обраних занять, від короткочасних - до тривалих, часом багаторічних захоплень сприяє формуванню багатогранної особистості, забезпечує широкий діапазон її інтересів, багату духовність. Усі форми позаурочної діяльності становлять педагогічну систему виховання і сприяють поглибленню й розширенню знань та інтересів учнів.

Зміст здійснюваної позаурочної виховної роботи характеризується педагогічною спрямованістю і суспільно необхідним характером діяльності учнів. Особливість виховання, здійснюваного поза уроками, полягає і в тому, що продовжуючи процес пізнання, ця робота в той же час створює найбільш сприятливу атмосферу для виховання самостійності і співробітництва. Дуже важливо, що в основі організації роботи з дітьми в позаурочний час лежить

самоврядування, забезпечується свобода творчості, самостійність, активність, можливість вибору виду діяльності, формуються інтереси підростаючого покоління до різноманітних факторів позашкільного середовища.

Уся позаурочна виховна діяльність у школі здійснюється в умовах належного педагогічного режиму, який є одним з найважливіших засобів виховання учнів. Але позаурочний режим повинен бути гнучким, що давало б змогу забезпечувати масові заходи, так і диференційований підхід до вихованців. Адже шлях виховання особистості - включення дитини в значущу для неї діяльність, а також організація таких видів діяльності, коли здійснюється саморозвиток особистості.

Саме тому сьогодні одним із найважливіших завдань організації позаурочної діяльності школи є ліквідація формалізму у роботі вихователів та вчителів. Бо саме тоді вихователі діють лише як передавачі, а вихованці - як споживачі переданого ж досвіду. Ось чому такий характер діяльності вихователів стає причиною формалізму та джерелом споживацько-егоїстичної психології. Успішно реалізувати комплексний підхід у вихованні можна вихователям при дотриманні таких принципів - цілеспрямованості всього процесу виховання, системності і безперервності, свідомого і акценту на зв'язок із життям країни, збагачення дітей практичним соціальним досвідом, який у складних ситуаціях допоможе їм зайняти активну позицію, педагогічної доцільності виховних впливів, диференційований підхід до вихованців, урахування вікових особливостей.

Головне, що повинен знати вихователь - це особливості позицій вихованців після уроків, прояви вікових та індивідуальних відмінностей учнів. Звідси випливає необхідність глибокого вивчення кожним вихователем та педагогом індивідуальних особливостей учнів школи та класу конкретно.

Для правильної організації позаурочної діяльності особливо необхідне вивчення проблем емоційного стану педагогів та учнів, партнерських взаємин між ними. Тонкість та глибина емоційних відносин «вихователь-вихованець» забезпечують якість позаурочної діяльності класного колективу та школи в цілому. Принцип об'єднання педагогічного управління позаурочною діяльністю школярів з їх самостійністю, роботою органів учнівського самоврядування вимагає дотримання дистанції між педагогами й учнями, загальних форм професійної етики, педагогічного такту. Внаслідок того в школі формуються етико-педагогічні традиції, встановлюються партнерські взаємини вихователів і вихованців та доброзичливі стосунки між самими учнями.

Вихователям треба пам'ятати, що життя дітей потрібно насичувати подіями, збагачувати новими враженнями - влаштовувати концерти, у яких вони самі беруть участь, інсценізувати казки, організовувати нові ігри, у яких багато правил, тобто організовувати колективні справи на засадах самоврядування. Адже найголовніше - діти не повинні бути пасивними учасниками подій, що відбуваються, яких раптово кудись ведуть, щось показують, а проживати події активно, чекати на них і готуватися до них. Для такого настрою, на думку вихователів, потрібні бесіди про завтрашній день. При плануванні слід виділяти який-небудь епізод, зробити його бажаним і привабливим («завтра будемо робити іграшки для малят»). На мою думку, вихователів дуже корисно зв'язувати у свідомості дітей минулі події з майбутнім. Якщо сьогодні почато справу, то завтра її потрібно продовжити, визначивши при цьому конкретний план подальших дій. Зв'язок між «сьогодні та завтра» можна встановлювати як для одного так і для всіх вихованців.

Але можна спостерігати і таке, що в позаурочній діяльності спостерігається протиріччя між необхідністю виховання самостійності учнів і реальністю її здійснення, між практичною готовністю вихованців до участі в позаурочних справах, заходах, і їх психологічній невідповідності до реалізації суспільно необхідного змісту позаурочної діяльності, прагненням вихованця до самостійності й обмежених вікових особливостей, прагненням дитини до самостійної діяльності й недостатньою підготовленістю до неї. Доведено, що в практиці позаурочної виховної діяльності недостатньо використовується можливість самої сутності позаурочної діяльності - добровільний свідомий вибір вихованцями засобів позаурочної діяльності, можливість співробітництва, самореалізації, самоствердження, розвитку суспільних зв'язків і соціогенних потреб вихованців.

Позакласна виховна робота в класі (з власного досвіду)

Головне завдання сьогоденної практики — створення виховного простору. Виховний простір — це не тільки середовище, а й духовний простір учня і педагога, це простір культури, що впливає на розвиток особистості. У ньому має бути представлений весь спектр цінностей культури і культурних форм життя. Це простір соціальних, культурних, життєвих виборів особистості, котра самореалізується у різних виховних середовищах (академічне середовище, клубне, середовище творчих майстерень тощо).

Основні вимоги до створення виховного простору:

- психологізація як здатність враховувати у комплексі всі зовнішні й внутрішні впливи на дитину й одночасно творити духовно-творче розвивальне середовище, нейтралізуючи негативні з них та посилюючи позитивні;

- відкритість до соціуму, діяти у співпраці з сім'єю, громадськістю;

- залучення дітей до розв'язання суспільно значущих і особистісних життєвих проблем, формувати досвід громадянської поведінки;

- розвиток творчого потенціалу всіх суб'єктів навчально-виховного процесу;

- спонукання школярів до самостійного розв'язання власних життєвих проблем у нестабільному суспільстві;

- життєтворчість як здатність забезпечити дитині можливість облаштувати власне життя, творити колективні та міжособистісні взаємини;

- педагогічна культура вчителів і вихователів, невід'ємними особливостями якої є людяність, інтелігентність, толерантність, розуміння, здатність до взаємодії;

- педагогічний захист й підтримка дітей у розв'язанні їхніх життєвих проблем та в індивідуальному саморозвитку, забезпечення їхньої особистісної недоторканності та безпеки;

- самореалізація людини в особистісній, професійній та соціальній сферах її життєдіяльності.

Педагогічне спілкування має спиратись на передову, прогресивну мораль – гуманістичну, в основі якої лежить демократизм, розумність, природність, ми відводимо першочергове місце принципу гуманізму. Він передбачає визнання того, що людина – найвища цінність на Землі; передбачає опору на особистість, яка здатна до самореалізації, самовдосконалення; розглядає самоцінність особистості як результат її власного саморозвитку, самовиховання. У спілкуванні – це вміння знайти гідне, схвальне, добре в іншій людині, вміння цінувати в інших індивідуальне, неповторне.

В основі педагогічного спілкування лежить плюралізм. Він полягає у вмінні і можливості толерантно ставитись до світогляду, переконань, позицій, думок і почуттів інших людей, не ображати, не принижувати їх гідності, визнавати, що кожна людина може змінитись, якщо вона помиляється, має можливість морального зростання. Це терпимість, толерантність, яка допомагає гуманізувати міжособистісні стосунки, робить їх людяними, природними, невимушеними, доброзичливими; це передумова для плідного співробітництва між людьми, визначальна умова для реалізації плюралізму думок, встановлення діалогу; це й гуманне ставлення до представників інших традицій і моральних звичок, вірувань.

Позакласна та позаурочна виховна робота – це здійснення в позаурочний час різноманітної діяльності учнів під керівництвом учителів-вихователів школи, спрямованої на задоволення інтересів і запитів вихованців, розвиток їх інтелектуальних можливостей.

Я вважаю, що вихователь повинен в першу чергу бути ініціатором залучення учнів свого класу до участі в роботі гуртків, секцій та ін., що діють у школі. В своїй роботі я використовую такі види позакласної роботи як колективну, групову та індивідуальну. В класі позаурочну роботу базую на загальнопедагогічних принципах національного виховання, - народності, природовідповідності, культуровідповідності, гуманізації, демократизації, безперервності, диференціації та індивідуалізації, послідовності, систематичності і варіативності форм та методів виховання, інтегративності. Сюди включаю принцип добровільності, інтересу, самодіяльності.

У системі виховної роботи після уроків є багато різноманітних форм позакласної роботи. Прийшовши працювати вихователем в школу, я вирішила, що мої вихованці будуть дружні, організовані, активні та ініціативні, працелюбні та добрі. Отже, поставивши перед собою мету далеко, я працюю на неї уже 6 років. На даний час є якісь здобутки, є і ряд ще невирішених проблем, є ряд питань в організації позаурочної роботи які потребують удосконалення.

Для того, щоб вирішувати всі ці питання, вихователеві слід в першу чергу працювати над згуртуванням дитячого колективу. За настільну книгу у згуртуванні дитячого колективу у школі-інтернаті я взяла «Педагогічну поему» А.С.Макаренка та ряд його праць, бо він як ніхто інший розумів проблеми виховання вихованців у навчальних закладах. Позакласна робота повинна виховувати колективістські якості учнів, формувати адекватні особисті відношення. Вона пов'язана з створенням колективу в цілому і всередині його мікроколективів, що передбачає товариську взаємодопомогу «відчуття плеча», співпереживання і визначення свого місця в колективі, вміння

співвідносити свої бажання з бажанням більшості. Успішність в роботі вихователь може відчутти і побачити при умові доброзичливих відношень її

учасників один до одного, при цьому важливо помічати досягнення, шукати і знаходити ще не реалізовані можливості своїх вихованців.

Результат буде на лице тоді, коли вихователь, працюючи з дітьми, знаходиться в постійному пошуку. В своїй роботі я використовую багато різноманітних позаурочних форм та методів роботи. Однієї з них є бесіда, яку я проводжу протягом робочого дня. Є тематичні бесіди, на яких ми запрошуємо цікавих людей. Будучи в 10-ому класі я велику увагу звертаю на профорієнтаційні бесіди та зустрічі з людьми різних професій. Так ми неодноразово проводили зустрічі-бесіди з працівниками ДАІ, працівниками заводу залізобетонних конструкцій, Новоселівського ГЗК, працівниками культури та мистецтва. Велику роль у формуванні всебічно розвинутої людини, якій притаманні загальнолюдські риси характеру, відіграють і такі форми роботи як читання і обговорення книг. Перегляд документальних та художніх кінофільмів на військово-патріотичну тематику, фільмів, спрямованих на моральне та громадянське виховання з подальшим їх обговоренням. Бо саме такий вибір форми виховання створює оптимальні умови для продуктивного спілкування вихователя та вихованців на рівні педагогіки, співробітництва з метою формування у них соціальної зрілості.

У роботі вихователя повинен завжди бути присутній принцип розвитку ініціативи та самодіяльності, який передбачає стимулювання й розвиток у школярів самодіяльності та ініціативи у роботі. Саме в організації позаурочної діяльності своїх вихованців я надаю їм можливість самостійно використовувати свої знання, вміння, залучаю робити їх все, що стосується підготовки та проведенню позакласного заходу, вміло і непомітно при цьому керую цим процесом. Самодіяльність – це основа творчості, а саме задоволення в роботі завжди сприяє необхідності працювати краще і краще. В класі ініціатива – життєва позиція більшості учнів. Тому ми завжди приймаємо активну участь у всіх виховних позакласних заходах школи. Учні нашого класу завжди виступають з цікавими номерами художньої самодіяльності на День Учителя, на свято Нового Року, на День народження школи, вони є активними помічниками центру «Дозвілля» і т.д. Розучування пісень, підготовка інсценівок, малювання тематичних малюнків, випуск стінних газет – все це іде з ініціативи вихованців. А запорукою такого успіху є колектив класу, який переймається за кожного окремо взятого і за клас в цілому.

Плануючи комплекс виховних позаурочних заходів на півріччя, я звертаюся до вихованців, і вони мені пропонують тематику та форми позакласного спілкування.

Принцип захопленості пов'язаний з вибором конкретних цікавих прийомів та форм, які сприяють ефективному досягненню поставлених завдань, а також зі змістом навчальних матеріалів, який має бути новим, незвичайним, захоплюючим, здебільшого краєзнавчого характеру. У своїй роботі я велику увагу приділяю вивченню краєзнавства і запроваджую елементи краєзнавства у організацію позаурочного часу учнів. Сюди я відношу прогулянки до лісу, «посиденьки» на галявині з метою естетичного та морального виховання, виховання художнього смаку. У нашого класу є своє місце на галявині, на яке ми приходимо ще з 5-го класу. Будучи маленькими, ми спостерігали захід сонця, ми малювали його, стали старші - дивилися на небо, і кожний розповідав ,на що схожі хмарки, потім складали вірші. Там у нас були хвилини творчості та поезії. Ставши старшокласниками, ми ходимо туди після якогось напруженого дня, просто мовчимо - хвилинки мовчання, або розповідаємо ,що сталося на протязі цього дня, чому він став таким для нас. У 10-ому класі після свята Першого дзвоника ми прийшли туди і дали клятву, що всі у даному складі закінчимо школу і будемо намагатися приносити якнайменше неприємностей старшим.

Велику увагу я приділяю екскурсіям – тематичним та профорієнтаційними. Організуючи екскурсію, у вихователя є багато можливостей впливати на вихованця різнобічно і на групу в цілому. Саме під час екскурсій проявляється і дружба і взаємодопомога вихованців, їхня вихованість і вміння слухати, до того ми втілюємо принцип зацікавленості -

словами не все можна описати, а тут є ще можливість і побачити. Так як у класі переважна кількість хлопців, то я велику увагу приділяю військово-патріотичному вихованню. А тому екскурсії по місцях бойової та героїчної слави, відвідування історичних місць

нашої області та країни формують у вихованців правильне сприйняття подвигів людей у різні часи та епохи, та в нашому плані виховних справ та КТС стоять на першому місці. Так ми відвідали музей Бойової слави у с.

Соколове Зміївського району, музей Маршала Конєва у м. Харкові, побували у сел. Кочубеївка Полтавської області та в самому місті Полтава, де обов'язково відвідали панораму битви Петра Першого зі шведами.

Відвідавши музей-садибу великого російського художника І.Рєпіна у м. Чугуєві, літературні місця Полтавщини (а це садиба О.Довженка, І.Котляревського і т.д.), музей-садибу великого українського та російського

письменника
М.Гоголя м.
Диканьку
Полтавської
області та музей-
садибу великого
філософа
Г.С.Сковороди
наші учні
збагатилися не
тільки в знаннях і
почули щось нове
про великих
українців, а й
збагатилися

духовно.

Велику роль я відводжу екскурсіям, які носять профорієнтаційних характер. Так ми побували у музеї Води сел. Кочеток Харківської області, відвідали з великим задоволенням та цікавістю Харківський авіаційний завод, сел. Опішне Полтавської області, де діти мали змогу ознайомитися із таким видом діяльності як гончарство.

Існує і ряд поїздок, які носять розвиваючий характер і пізнавальний. Так наш клас неодноразово відвідував аквапарк «Джунглі», дельфінарій «Немо», Харківський цирк та зоопарк. Але треба відмітити, що перед кожною поїздкою чи екскурсією я ставила триєдину мету - навчальну, розвиваючу і обов'язково виховну. Треба сказати, що це дало певні результати – я вважаю, що з класом, з яким я працюю, можна вирішувати різні питання, можна з ними йти на компроміс, тому що вони дружні і в любий час зможуть підтримати не тільки однокласників, а й інших дітей чи дорослих.

Велику роль в організації класного колективу та самоврядування у класі відіграє така форма роботи і організація позаурочного часу як походи по місцях бойової та героїчної слави та туристичні походи. Під час проведення походу, як відомо, вихованці стають більш організованими, самостійними, вчать розраховувати на себе, не забувають допомагати слабшому (бо пронести рюкзак з провізією 20 км не кожний зможе). Під час походу кожний з учасників розкривається по новому., вихователь має змогу неформально спілкуватися з вихованцями, саме там

проявляється їхня готовність до самостійного життя, проявляються їхні людські та моральні якості. Походи на х. Булахи та с. Павлівку Нововодолазького району в нашому класі стали традиційними. Ми їх присвячуємо Дню визволення смт., Нова Водолага та Дню Перемоги, Святу останнього Дзвінка. Вихованці класу з нетерпінням чекають тих днів, коли зможуть вирушити в похід. Важливо те, що на початку року я ставлю перед ними мету - 14 вересня ми підемо в похід на х, Булахи, але при умові, якщо не буде до вас зауважень. І це спрацьовує. Вони намагаються вчитися, працювати, щоб якомога менше було до них зауважень.

В нашому класі існують і традиції, яких ми стараємося дотримуватися. Це свято – День іменинника. Його чекають усі, бо знають, що буде цікаво, що буде весело. Саме цікаве те, що діти з великим задоволенням малюють газету святкову, виготовляють подарунки, придумують конкурси,

готують смачні страви. Ми вихователі у 10-му класі лише направляємо їх у правильне русло, щось підказуємо і радимо. В кінці свята теж традиційно діти сідають у коло, запалюють свічку і говорять побажання іменинникам.

Виконується пісня «Как здорово, что все мы здесь...». День іменинника ми святкуємо із 5-го класу. А ще велику виховну роль відіграє класний альбом, який ми ведемо правда тільки з 9-го класу. В позаурочний час ми робимо фотографії, ми його оформляємо, підписуємо, знімаємо свята, які проводимо на камеру, а потім їх переглядаємо і аналізуємо. Так у нас є своя фільмотека, де знаходяться диски з Останнього дзвінка (9кл), диск зі свята Покрови, Дня іменинника (21.12.09 р.). Дня Валентина.

Сучасне українське суспільство переживає досить складні моменти свого розвитку, які пов'язані з ростом безробіття, падінням рівня життя, політичними суперечками та ін.. Все це поглиблює таке соціальне явище, як сирітство. Такі діти здебільшого педагогічно занедбані, з якими свого часу не справилися педагоги звичайної школи, вони відстають у своєму психічному розвитку, мають низьку пізнавальну активність, у них не сформувалися пізнавальні інтереси, рівень їхніх знань також значно нижчий, порівняно з учнями загальноосвітніх шкіл.

Одним з головних завдань у своїй роботі з дітьми, я вважаю подолання негативних стереотипів у свідомості вихованців, застосовуючи при цьому відповідні реабілітаційні методики. Вся моя робота направлена на забезпечення рівних можливостей для всіх дітей і підлітків в оволодінні освітою, у гармонійному розвитку, громадській діяльності відповідно до природних задатків, схильностей, здібностей і таланту. Це повинно створювати необхідні умови для активного саморозвитку і самовдосконалення людини як активного творця нових вимірів суспільного розвитку.

Відомо, що діти, які прийшли в наш навчальний заклад, уже мають певні сформовані соціальні навички поведінки, мають свої переконання, інтереси. А тому, правильно організована позаурочна робота в школі повинна бути спрямована на поглиблення та розширення знань, умінь та навичок, розвитку самостійності, індивідуальних здібностей, нахилів учнів, а також задоволення їх інтересів і забезпечення розумного відпочинку. Складаючи органічну частину життя школи-інтернату, позакласна діяльність допомагає дітям успішно навчатися, виробляти в них навички суспільно-корисної праці, свідому дисципліну, колективізм, розвиває ініціативу, сприяє моральному, розумовому, фізичному вихованню, естетичному вихованню, задовольняє їх культурні потреби, направляє їх активність в русло корисної діяльності. Позакласна виховна робота робить життя школярів змістовнішим, цікавим, цілеспрямованим, знання – радісним і яскравим, культура поведінки учнів значно зростає. Покращуються форми взаємостосунків на основі гуманності.

У школі, зазвичай, визначено час всієї позакласної роботи, офіційно встановлений і мінімальний комплекс побутових заходів – самообслуговування, сніданок, обід, прогулянка, організація та виконання домашніх завдань.

У вирішенні завдань формування всебічно розвиненої, гармонійної особистості позакласна робота в школі повинна стати необхідним та систематичним доповненням до уроків. Її слід розглядати як одну з умов всебічного розвитку особистості учня.

Я вважаю, що в центрі всієї позаурочної роботи у класі, основним змістом всієї позакласної роботи вихователя повинна бути особистість, що розвивається.

ЛІТЕРАТУРА

1. Анцибор М.М., Голованова Н.Ф. Особенности организации педагогического процесса в начальных классах с продленным днем. - М.: Просвещение, 1990. - 159 с.
2. Бондар А.Д., Кобзар Б.С. Навчально-виховна робота в школах-інтернатах і групах подовженого дня. - К.: Вища школа, 1985. - 303 с.
3. Вугрич В.П. Подолання в учнів шкіл-інтернатів деформацій у моральному вихованні // Теоретико-методичні засади виховання і соціально-педагогічної реабілітації учнів
4. Иванов И.П. Энциклопедия коллективных творческих дел. - М.: Педагогика, 1989. -206 с.
5. Ігнатова О.І. Виховуємо самостійність // Теоретико-методичні проблеми виховання соціальної зрілості учнів шкіл-інтернатів: Наук.-метод. зб. - К.: ІПВ АПН України, 2000. - С. 83-92.
6. Канішевська Л.В. Педагогічні основи виховання соціальної зрілості учнів старших класів шкіл-інтернатів для дітей сиріт та дітей, які залишилися без піклування батьків. - К.:Стилос, 1998. -163 с.
7. Караковский В.А., Новикова Л.И., Селиванова Н.Л. Воспитание? Воспитание . Воспитание! Теория и практика школьных воспитательных систем. - М.: Новая школа, 1996.-160 с.
8. Кобзар Б.С, Постовойтов Є.П., Слюсаренко В.Г. Управління виховною роботою в школі-інтернаті. - К.: КМІВУ, 1996. - 268 с.
9. Закон України «Про освіту».
- 10.Закон України «Про загальну середню освіту»
- 11.Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України
- 12.Накази ГУОН Харківської ОДА від 26.02.109 року № 96 «Про затвердження Плану заходів щодо впровадження Концепції національно-патріотичного виховання молоді у навчальних закладах», виконання Програми «Пізнай свою країну», «Про затвердження Плану заходів з учнівською і студентською молоддю з увічнення пам'яті про події Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр. та її учасників на 2011-2015 роки»